

زموږ

د باچا خبرې

ټولونه : يحيى وردک

Ketabton.com

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم	زموږ د باچا خبرې، لومړۍ برخه
ټولونه	ډاکټر محمد يحيی وردک
خپړندوی	د افغانستان معلوماتي مرکز، افغانیک
د ټولنې وېبپاڼه	www.afghanic.org
د خپرونو لړ	شپږم
کمپوز	افغانیک، جرمني
چاپشمير	۱۰۰۰ ټوکه
چاپکال	۲۰۰۸ میلادي، ۱۳۸۷ لمريز
چاپځای	بن ښار، جرمني
ډاونلود	www.afghanic.de/bk
بيه	دوه اورو

فهرست

سريزه	۱۲	کاميابي
د باچا خان ارمان	۱	سخت خيرات
اسلام / رښتيني مسلمان	۲	خيرات او ذکات
عدم تشدد يوه نوې عقیده؟	۳	د انسان کمزوري
مشال	۴	د قومونو راويښول
د قوم ملگرتيا	۵	د خلکو پېغورونه
زما د ولس کمي	۶	خراب عادت
خپل کور ودان کړئ	۷	خپل مذهب په پردۍ ژبه
مايوسي	۷	دا کار کولی شم او دا نه!
موږ څه غواړو / کار کول	۸	عزت
صبر	۹	کمزورتيا / قوم او ژبه
د حکومتونو نږدېدل	۱۰	ورور وژنه
ظالمان	۱۰	دعا / لارښوونکي؟
د ماشوم والي عادتونه	۱۱	يهود او فلسطينيان

۳۷	زموږ ملک	۲۴	د قوم ترقي / ټوپک که قلم
۳۸	اصلي مطلب	۲۵	امان الله خان او انقلاب
۳۸	صابران	۳۵	خدايي خدمت
۳۹	زموږ ملاتړ	۲۶	لومړنۍ تقرير
۴۰	د خپل ملک جامې / ژبه	۲۸	سياسي شعور
۴۱	زموږ مشر	۲۹	قامولي
۴۲	بادشاهي	۳۰	بد نصيبه قوم / نفاق
۴۳	زموږ حکومت	۳۱	د ونې مثال
۴۴	بښخو ته	۳۲	يو قوم شی / خدايي خدمت
۴۵	بدل	۳۳	بښخي
۴۶	وېره	۳۴	خدايي خدمتگاري
۴۷	په نورو اعتراضونه	۳۵	د تحريک مقصد
۴۸	مذهبونه / زما مذهب	۳۶	ستاسې ملک
۴۹	ليډران او قوم	۳۶	بد قسمته قوم

۵۶	د جينكو وركول	۵۰	د كلي تحريك
۵۷	د ځان خاورې كول	۵۱	په كابل كې د هند سفير ته
۵۷	اختلاف راى	۵۲	اندرامهاندې ته پيغام
۵۸	د اوسنۍ نړۍ ساتل	۵۳	د قام آبادي / دين او زړه
۵۹	د خدايي خدمتگارۍ قسم	۵۴	تشدد
۶۰	خبرې او عمل	۵۵	د جينكو تعليم او تربيعيت
۶۱	ځان وپېژنئ	۵۶	د جينكو وركول
۶۲	ماخذ		

سريزه

تاسې د افغانستان او سيمې په تاريخ کې داسې يو څوک نومولی شئ، چې ستاسو
لپاره سرمشق او د مثال نمونه وي؟

اته کاله مخکې يو ژورنالست د خپلې مجلې لپاره په يوه مرکه کې له ما څخه پورتنې
پوښتنه وکړه.*

ما د دې پوښتنې په ځواب کې د عبدالغفار خان (باچا خان) نوم واخيست. که څه هم په
هماغه وخت کې ما باچا خان ډير نه پېژانده او نه مې د ده ليکنې او نه مې ډېر څه د ده په
هکله لوستلي وو، هغه هم د مهاتما گاندي په هکله د کتابونو له لارې.
خو په دې وروستيو کلونو کې هر څومره چې زما معلومات او مطالعه د دغه سړي په
هکله زياتېږي، هغومره زما علاقه او مينه ورسره زياته شوې او لانوره هم ډيريږي.

زما په نظر د غفار خان د شخصيت لويوالی او ارزښت هم په دې کې دی، چې دی زموږ د
خلکو بنسټيزو ستونزو لکه تشدد، بدل، بې تعليمي، افراط، بې ځايه سيالي او په
خپل دين ناخبري ته ځير او د هغو سره بې عملي مبارزه کوله. څرنگه چې په موږ کې لا
او سمهال هم دغه شیان له منځه نه دي تللي، نو له همدې کبله د باچا خان لارښودنې او

*دغه لنډه مرکه د Ost-Westliches Journal, 3/2000 کې چاپ شوې ده.

زموږ د باچا خبرې

ژوند نه يوازې تاريخي ارزښت لري، بلكې زموږ د نن ورځې د ستونځو د حل غوره لارې هم دي.

نو ځكه د ده خبرې زما د زړه خبرې هم دي. له همدې كبله دغه خبرې تاسو ته هم وړاندې كوم، كيداى شي، چې لږ تر لږه ځينې خبرې به ستاسو د زړونو خبرې هم وي.

كه داسې وي، نو خداى وکړي چې په عملي کولو سره يې د خپل ځان، خپلو خلکو او خپل ملک په گټه ترې گټه واخلو.

د دغه کتاب د ليکلو لپاره زه د دغو ښاغلو څخه ډېره مننه کوم، چې خپل کتابونه يې ماته په اختيار کې راکړل: ښاغلى مبارز څاپى، ښاغلى ډاکتر رمضان سعادت، ښاغلى هدايت الله بنگش، ښاغلى شاه جهان کاکاخيل. د ښاغلى محمد رضا خان نه مننه چې يو زيات شمېر عکسونه يې راکړل. او د ښاغلي نسيم صابر هم منندوى يم، چې په ليکدود کې يې زما لاسنيوى وکړ.

زما هيله دا ده چې د باچا خان نورې خبرې او د ده په هکله د نورو خبرې هم راټولې او هېوادوالو ته يې وړاندې کړم.

يحيى وردک

بن ښار، جرمني، نوامبر ۲۰۰۸ م کال

د باچا خان ارمان

زه يو خوب وينم، يو لوی ارمان لرم.
زما د ولس حالت د صحرا د هغو گلونو په څېر دی، چې صحرا کې زرغون
شي، څوک پي غم نه خوري،
يو څو ورځې پس مړ اوې شي او بيا د خاورو سره خاورې شي.
زه غواړم چې زما ولس د يو بل سره په غمونو او بنادۍ کې شريک وي.
زه غواړم چې زما ولس د قام د خوشالۍ لپاره د برابرۍ په بنياد د يو بل
سره اوږه په اوږه کار وکړي.
زه غواړم چې دوی خپل ملي رول ولوبوي او الله تعالی او بشريت ته د
خدمت له لارې، د نړۍ د نورو ولسونو په قطار کې خپل مناسب ځای
ونيسي.

مخ، *Ekhnath Easwaren. Nonviolent soldier of Islam*

اسلام

دا زما پخه عقیده او باور دی.

چې اسلام عمل، یقین او محبت دی.

مسلماني بې مطلبه شي. قران دا خبره ښه صفا کړې ده چې

په یو الله باور لرل او نېک عمل د انسان د نجات د پاره کافي دي.

ایکینات سوارن، حضرت باچا خان-ژوند/وفلسفه، ۱۱ مخ

رښتیني مسلمان

رسول الله صلی الله علیه وسلم موږ ته دا سبق را کړو، چې هغه کس

رښتیني مسلمان دی، څوک چې د الله تعالی د مخلوق د خوشالۍ او گټې

لپاره کار کوي.

په خدای پاک د عقیدې دا غوښتنه ده چې سړی د انسانانو سره مینه

وکړي.

ایکینات سوارن، حضرت باچا خان-ژوند/وفلسفه، ۹۹ مخ

عدم تشدد، یوه نوې عقیده؟

زما په خبر پښتون یا مسلمان لپاره د عدم تشدد د فلسفې خپلول کومه د
حیرانتیا خبره نه ده. دغه خو یوه نوې عقیده نه ده.
دا خو څوارلس سوه کاله پخوا د پیغمبر له خوا تل په مکه کې تطبیق
شوي او دهغه وخت څخه را پدېخوا، دهغو ټولو لخوا په کار اچولی شوې
ده، چې ځان د ظلم څخه خلاص کړي.
خو موږ هېره کړې وه او کله چې گاندي جی زموږ پر مخکې واچوله،
موږ فکر کوو، دغه یوه نوې عقیده ده.

۱۰۳ مخ، Eknath Easwaren. Nonviolent soldier of Islam,

مشال

پښتانه ډیر مضبوط قوم دی او گټه کولی شي.
خو په پښتنو کښې دوه کمزورتیاوې موجودې دي:

◀ یوه دا چې بې اتفاقه دي

◀ او دویم دا چې پیسې ته ټینگ نه دي

که دا دوه کمزورتیاگانې ترې ووځي،

نو د دنیا هیڅ طاقت پرې غلبه نشي کولی.

پښتون مجله، اتمه گڼه، ۱۹۹۲ م، پېښور، ۷۳ مخ

د قوم ملگرتيا

موږ خود خدای د پاره لگیا یو، د دې قوم خدمت کوو.
که قوم زموږ ملگرتيا وکړه، نو دوی به آزاد شي نو که زموږ مخالفت یې
وکړو نو دوی به برباد شي.
ولې چې بغیر د قوم د امداد نه موږ خپل منزل ته رسېدی نه شو.
زما ژوند او جدو جهد، ۵۳۹ مخ

زما د ولس کمې

زما د ولس تاريخ د گټو او د مړانې د کيسو څخه ډک دی.

ولې دلته کمې هم شته،

هغه دا چې د ډيرو قربانيو ورکولو نه وروسته هغه څه چې تر لاسه شوي

دي، هغه خپلو کنبې د دشمنيو او ذاتي حسد په وجه بایلل شوي دي.

دوی ته تل خپلو کنبې د بې اتفاقي په وجه تاوان رسيدلی دی.

بهرني قوت په دوی بريالی شوی نه دی.

ايا څوک د جنگ په ميدان کې د دوی مخه وهلی شی؟

ايکنات سوارن، حضرت باچا خان-ژوند او فلسفه، ۵۵ مخ

خپل کور ودان کړئ

ای پښتنو !

ستاسو کور وران شوی دی.

راپاڅی او دا وران کور بیا ودان کړئ

او دا خبره یاده لرئ چې تاسو د یو باتور نسل سره تعلق لرئ.

ایکښات سوارن، حضرت باچا خان، ژوند او فلسفه، ۴۰ مخ

مایوسي

زه نه مایوسه کېږم.

مایوسي په هغه کسانو باندې راځي، چې د ځان د پاره کار کوي.

څوک چې د خپل غرض او خپل مطلب د پاره کار کوي.

زه خو د پښتون خدمت د خدایي خدمتگار په حیث کوم.

زه به ولې مایوسه کېږم.

- د باچا خان سره د غني خټک مرکه: حضرت باچا خان، ژوند او فلسفه کتاب، ۳۴۱ مخ

زموړ د باچا خبرې

موړ څه غوړو؟

موړ يو نوم غواړو

په دې کور کښې يوه خونه غواړو

خو غواړو چې موړ په خپله د دې خونې څښتن او جوړونکي وو

مخ ۲۴۳ *Rajmohan Gandhi. Ghaffar Khan: non-violent Badshah of the Pakhtuns*

کار کول

د دې ټولو خبرو نه موړ له سبق اخیستل په کار دي او هر کار چې کوو نو

محض په جوش او جذباتو یی ونه کړو. بلکه د هغی په هر پهلو باندی په

ښه شان سوچ او غور وکړو

او که چیری د هغی د پاره د هر قسم قربانی او تکلیفونو ته تیار نه یو،

نو شروع یی نه کړو.

زما ژوند او جدو جهد، ۲۸۶ مخ

صبر

زه تاسو ته يوه داسې وسله درکول غواړم، چې پوليس او پوځ به ستاسو سره څه کولې نه شي.

دا زموږ د پيغمبر وسله ده. دا د صبر او استقلال او په نېغه لاره د تلو وسله ده. د دنيا يو قوت هم د دې طاقت مخه نه شي نيوی.

چې تاسو کله خپلو کليو ته ورځئ، نو خپلو کليوالو ته ووايئ، چې دلته يو د الله تعالی فوځ دی، چې وسله بهې صبر ده.

خپلو وروڼو، تربورانو او کليوالو ته ووايئ، چې د الله تعالی په دې فوځ کې شامل شئ او په دې لاره کښې ټول تکليفونه وزغمی.

که تاسو صبر خپل کړو، نو تاسو به بريالي وئ.

ايکنات سوارن، حضرت باچا خان. ژوند او فلسفه، ۲۲۳ مخ

د حکومتونو نړېدل

زه دلته تاریخ نه بیانوم، صرف دا خبره ښکاره کوم چې د دې څه وجه ده چې پښتون لوی لوی حکومتونه جوړولی شول خو ټینګولی یی نه شول؟ د دې وجه دا وه، چې په پښتنو کی اجتماعي ژوند، قومیت او اتفاق نه و.

زما ژوند/ وجدو جهد، ۹ مخ

ظالمان

رښتیا خبره دا ده چې ظالمان بهادران نه وي،
ډېر بزده او بیمانه وي.
بهادر سړی هیچرې په چا ظلم نه کوي.

زما ژوند/ وجدو جهد، ۲۸ مخ

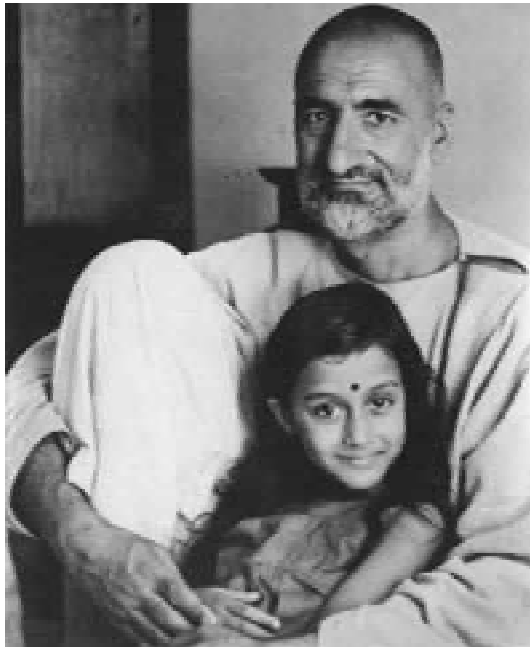
د ماشوم والی عادتونه

په ماشوم والي کښی چې څه عادتونه په بچو کښی پيدا شي،

نو چې بيا غټ شي، نو هم پکښی وي

او په ډېره مشکله د هغو بدو عادتونو نه خلاصیدی شي.

زما ژوند/ وجدو جهد، ۱۸ مخ

کاميابي

د کاميابۍ د پاره اجتماعي تحريک او قرباني په کاروي. نو د چا په زړه
کښې چې دا قسم جذبات او احساس پيدا کېږي هغوی له په کار دی چې
په قام وگرځي او ځان سره د دې قسم د احساس خاوندان ملګري پيدا
کړي او په ګډه د ظلم، زياتي او بې عزتۍ مقابله وکړي.
چې په قام کښې داسې ډله پيدا شي او قوم تنظيم کړي
نو کاميابي حاصلېدی شي او هغه قام بيا څوک غلام ساتلی نه شي.

زما ژوند / وجدو جهد، ۲۸ مخ

سختات خيرات

زه د عربو په ټولو ملکونو کښې گرځېدلی يم. ما هلته حتی په مکه
معظمه، مدينه منوره، نجف او کربلا کښې هم چېرې دا د سختات او
خيرات طريقه نه ده ليدلې.
حال دا چې هلته دا طريقه ده، چې مړی اوشی، خلک خبر شي، بيا جنازه
جومات ته راوړي هلته يی جنازه اوشي.
د دعا نه پس وارثان خپل مړی د ښخولو د پاره مقبرې ته يوسي او نور
مسلمانان خواره شي.
دا اسلام خو موږ ته د عربستان نه راغلی دی،
خو خبره دا ده چې دا قسم عادتونه په موږ کښی خود غرضو خلکو پيدا
کړل.

زما ژوند/ وجدو جهد، ۴۰ مخ

خيرات او ذکات

اسلام چې خيراتونه او ذکاتونه واجب کړي او لازم کړي دي، په هغې کښې لوی راز دی. دا چې زموږ خوږ رسول ص وایي چې «صدقه بلا رد کوي».

دا بلا تاسو پېژنئ دا خو د غريب او امير تر مينځ نفرت نه بلا ولاړېږي. نو چې شتمن خلک د بې وزلو پوښتنه وکړي، دهغوی سره د مصيبت په وخت کښې مرسته وکړي، نو د غريبانو د خپلو اميرانو سره مينه محبت پيدا شي او د بلا مخه ونيول شي.

زما ژوند / وجدو جهد، ۴۲ مخ

د انسان کمزوري

انسان هم يو عجيبه شيز دی. څه وخت چې کمزوری شي او همت بايلي نو بيا د خپلې کمزورۍ او بې همتۍ د پټولو د پاره قسما قسم حيلې او حوالې لټوي.

زما ژوند / وجدو جهد، ۲۸۵ مخ

د قومونو راوېښول

پښتون يو ژوندی قوم دی. د قوميت او قربانۍ ماده هم پکښې شته، خو
راوېښول غواړي. قومونه خوش په گف او چف نه را بيدارېږي.
د قومونو د ژوندي کولو او بيدارولو د پاره داسې کسان په کار دي چې
بی غرضه وي، دیانت دار وي، ایماندار وي او د خدای د پاره خپل قام
خدمت ته تیار وي. چې داسی کسان په کوم قام کښی پیدا شي، نو د
هغوی په کونښونو هغه قام کښی مینه، محبت، همدردی، وروري او
عزیزولي پیدا شی. هغه قام اباد شي.
موږ بهی همتو او خود غرضو خانانو، ملایانو او باباگانو تیارې ته
کښېښولي یو، ځکه خو زموږ دا حال شو.

زما ژوند / وجدو جهد، ۶۷ مخ

د خلکو پېغورونه

زما خپلوانو او دوستانو ډېر راته ووي چې ولې پياده ځي،

دا خلک به څه وايي؟

موږ د خلکو د پېغورونو له کبله ډېر غلط کارونه کوو.

ما ورته وويل چې زه د خلکو خبرو ته نه گورم، کار ته گورم.

که کار درست وي، خلک چې هر څه وايي زه به يې کوم

او که کار غلط وي، نو که خلک هر څه وايي زه يې نه کوم.

زما ژوند/ وجدو جهد، ۱۵۸ مخ

خراب عادت

افسوس په دې دی چې موږ سره څوک ښه سلوک کوي،

هغه ته نېغ يو او چې څوک مو سر په ډنډه وهي

نو هغه ته ټيټېږو او دا ډېر خراب عادت دی

او موږ ته داسې عادتونه پرېښوول په کار دي.

زما ژوند/ وجدو جهد، ۲۴۰ مخ

خپل مذهب په پردۍ ژبه

د هندوانو او مسلمانانو مذهب په بله ژبه کښې دی. د هندوانو مذهب په

سانسکریت کښې دی.

هندوان په هغه نه پوهېږي او زهوړ مذهب په عربي کښې دی او موږ په

عربي نه پوهېږو.

زما ژوند / وجدو جهد، ۲۸۳ مخ

دا کار کولی شم او دا نه!

نو چې هر کله موږ خپلی کمزوری د خدای نه پتولی نه شو، نو په کار ده چې د خلکو نه یی هم پتې نه کړو.

او چې کوم کار کولی شو په جار ووايو چې دا کولی شم او چې کوم کار نه شو کولی په جار ووايو چې دا نه شم کولی.

او دا ونه کړو چې یو ښه کار دی چې زما یو بل ورور لگیا دی کوي یې او هغه کار زه کولی نه شم.

نو موږ له د هغه امداد په کار دی، مخالفت یې په کار نه دی.

او پخپله ډله او قوم کښی اختلاف پیدا نه کړو او په ځای د ډاډ ورکولو په هغه قسما قسم الزام ونه لگوو او هغه ته مشکلات پیدا نه کړو.

زما ژوند / و جدو جهد، ۲۸۷ مخ

عزت

د هر سړي خپل عزت په خپل لاس کښې دی
او که هر سړی خپل خواهشات او ضروریات قابو کړي،
نو همیشه به ارام، خوشاله او عزتمند وي.

زما ژوند/ وجدو جهد، ۳۰۰ مخ

کمزورتيا

پښتنو کښې دا ډېره لويه کمزورتيا ده، چې چيرته لار شي او چا سره واده وکړي نو خپله ژبه ترې پاتې شي.

زموږ سره په سرحد کښې په زرگونو هندوان اوسي، هغوی هغه خپله ژبه هېر کړې نه ده، پنجابي يې هم زده ده او زموږ ژبه يې هم زده کړې ده.

دا کمزوري صرف په موږ پښتنو کښې ده.

زما ژوند/ وجدو جهد، ۳۰۱ مخ

قوم او ژبه

حقيقت دا دی چې په دغه وخت په پښتو کښې هيڅ نه وو او نه پښتو د چا

ياده وه او پښتون قوم دومره ناپوهه، نادانه و، چې دا خپله ژبه ورته

سپکه ښکارېده.

او چې کوم قوم ته خپله ژبه سپکه شي نو هغه سپک شي، او چې خپله ژبه

ترې ورکه شي نو ورک شي.

زما ژوند/ وجدو جهد، ۳۳۴ مخ

ورور وژنه

ای پښتنو وروڼو

یو کافر خپل کافر ورور نه وژني.

تاسو چې ځان ته مسلمان وایئ بیا ولې یو پښتون بل پښتون وژئ؟

او نه چری یو فرنگی پخپل قوم مخبری کوئ او د هغوی ملګرتیا کوئ او

نه چری یو هندو د خپل هندو برخلاف ناحقه او د دروغو شاهدی کوي

او نه د خپل هندو ورور د شرمولو او د بې عزتۍ کوشش کوي.

خو ای پښتنو وروڼو بیا ولې تاسو په ناحقو شاهدو د یو بل بې عزتي او

شرمولو پسې روان یئ.

لږ خو د خدای نه و پرېږئ او شرم وکړئ.

زما ژوند/ وجدو جهد، ۳۱۶ مخ

دعا

موږ چې ځان ته مسلمانان وایو او پښتانه یو، موږ دې خپل پښتون
مسلمان ورور وژنو، شرموو او مخبرې دې پرې کوو.
دعا وکړئ چې موږ له خدای پاک پوهه او علم راکړي
او زموږ په زړونو کښې الله تعالی مینه او محبت، وروولي، عزیزداری،
قامولي او اتفاق پیدا کړي.

زما ژوند / وجدو جهد، ۳۱۷ مخ

لار ښوونکي؟

خلک وايي پښتون ترقي ونه کړه په وړانو لارو روان شوی دی.
لیکن حقیقت دا دی چې پښتنو ته چا سمه لار ښودلې ده؟
چا د وړانو نه منع کړې دي او دوی منع شوی نه دی؟
هی افسوس د نورو قومونو په شان د دوی غمخور نشته؛
د دوی شپون نشته ځکه خویې شرمښان خوري او ماتوي.

زما ژوند / وجدو جهد، ۳۱۷ مخ

يهود او فلسطينيان

په فلسطين کښی يهوديانو ښکلې ښکلې نوي کلي، ښارونه او باغونه جوړ کړي دي او لگيا دي جوړوي يې،
ليکن مسلمانان يې لا هغه شان په غفلت کښې پراته دي او د امام مهدي صاحب ته په انتظار کښې دي چې موږ به پخپله څه نه کوو هغه به راشي او هغه به راله هرڅه وکړي.

دوی دومره بې علمه او بې خبره دي چې امام خو پرېږده چې پيغمبر راغلی دی او خپل قوم ورسره ملا تړلې نه ده نو پيغمبر کاميابه شوی نه دی.

زما ژوند/او جدو جهد، ۳۲۷ مخ

د قوم ترقی

په جیلخانه کښې ما د خپل قوم په حالاتو باندې په ښه شان سره غور کړی و. زه په دې نتیجه ورسیدم چې په دنیا کښې هیڅ قوم بغیر د خپلې ژبې نه ترقي کولی نه شي او په هغوی کښې علوم او فنون پیدا کېدای نه شي. ما دا اراده کړې وه چې ضرور به یوه رساله په پښتو کښې د خپل قوم د پوهولو، د دنیا د حالاتو نه خبرولو او د خپلې ژبې طرف ته د مایل کولو (منځ کولو) د پاره جاري کوم او د دې کوشش به هم کوم چې انجمن په خپله ژبه کښې د بچو د پاره د ابتدایي تعلیم انتظام وکړي.

زما ژوند / وجدو جهد، ۳۳۳ منځ

ټوپک که قلم؟

نن ورځې د پښتنو لپاره د ټوپک ضرورت نشته دی، بلکه د قلم ضرورت دی.

ولې چې زموږ د ملک آزادي به په ټوپک نه وي، بلکه په قلم به وي.

باچا خان لیکونه، لومړۍ برخه، ۴۳ منځ

امان الله خان او انقلاب

په پښتنو کښی ډېر بادشاهان تېر شوي دي لیکن د پښتنو بڼځو، نرو چې
خومره مینه او محبت د امان الله خان سره وهغه بل بادشاه سره نه و.
امان الله خان به وې چې زه د پښتنو انقلابي بادشاه یم او د هغه دا خبره
بالکل رښتیا وه چې هغه په پښتنو کښی یو عجیبه انقلاب پیدا کړو.
انقلاب یو سیلاب وي چې راشي نو اوډه خلک یوسي
او وینس ترې فایده اوچتې کړي.

زما ژوند/ وجدو جهد، ۳۶۱ مخ

په دورو کښې د باچا خان لومړنۍ تقرير

پښتنو وروڼو!

موږ ستاسو وروڼه يو، ستاسو خدمتگاريو، ستاسو خدمت له راغلي

يو. راضي دا خپل وران کور جوړ کړو.

تاسو لږ دې دنيا ته وگورئ که علم مو نشته نو سترگې خو مو شته. د دنيا

خلک او قومونه اسمانونو ته وختل او موږ په محکه پاتې شو.

هغوی چې زموږ په شان بنياد م دي، موږ ورته لاس نيولی دی. چانه دانې

غواړو چانه پیسې غواړو. موږ له خدای د جنت په شان ملک را کړی دی،

د دولتونو او نعمتونو نه ډک دی او زموږ پکښې څه حال دی؟

د جوارو ډوډۍ نشته چې په مړه گېډه یې وخورو.

هغوی ولې اباد شول؟ او موږ ولې پاتې شوو؟

...

...

هغوی کښې ورورولي ده، قام ولي ده او اتفاق دی.

په موږ کښې پرې دي جمېې دی، بغض دی، کینه ده، نفاق دی.

دا نن دنیا د قام ولي دنیا ده.

که قوم شوئ، نو دنیا به مو هم آباده شي او ستاسو آخرت به مو هم آباد

شي.

زما ژوند او جدو جهد، ۳۵۷ مخ

سياسي شعور

سياسي شعور په يو قوم کښې د اسمانه نه راځي
او چې په کومو قومونو کښې د سياسي شعور خلک پيدا شي نو خپل
قوم پسې وگرځي، هغوی کښې سياسي شعور پيدا کړي.
مسلمانان د پربنډ قوم دی خو په هغوی کښې داسې خلک تر اوسه پورې
پيدا شوي نه دي.

تاسې د هندوانو، مسلمانانو دې ليدرانو ته فکر وکړئ.
د هندوانو مشران او ليدران قوم پرست دي
خو د مسلمانانو مشران او ليدران خان بهادران او خان صاحبان وي.

زما ژوند / وجدو جهد، ۲۲۷ مخ

قامولي

ای وروڼو!

نن د قامولي دنیا ده. تاسی وینئ چې کوم قومونو کښی قامولي او وروولي راغلې ده نو هغه آسمان ته وختل او اباد شول.

دا موږ هم یو قوم یو، نو دا موږ ولې پاتې شو؟

دا موږ ځکه پاتې شوو چې موږ کښې قامولي، وروولي، مینه محبت او اتفاق نشته.

نوزه تاسو له ځکه راغلی یم چې تاسو زما قام یی خو تاسو خپله ژبه، پښتونولی، تمدن او ټول څیزونه پرېښي دي تر دې چې لنگونه مو وهلي دي.

دا هم درته وایم چې یوه مرغی د سیل نه جدا شي نو هغه ورکه شي.

زما ژوند / وجد و جهد، ۴۳۸ مخ

بد نصيبه قوم

ما دی خپل بد نصيبه قوم ته کتل چې اول خود دوی د خدمت څوک نه وي

او که څوک یو نیم پیدا هم شی

نو څوک د خدمت موقع نه ورکوي.

زما ژوند / وجدو جهد، ۴۵۳ مخ

نفاق

زما یقین دی چې کوم قوم کنبې نفاق او ډلې وي هغه خپل منزل ته

رسیدی نه شي

او نن چې موږ غلامان یو د دې وجه نفاق دی او پرې جنبې دي.

زما د ډله بازو او نفاق نه ډېره کرکه کېږي.

زما ژوند / وجدو جهد، ۴۴۷ مخ

د ونې مثال

موږ يو قوم يو او د يو بابا اولاد يو .

زموږ مثال د يوې ونې دي چې دې کښې ډېرې خانگې وي خو مونږ يې يو وي او چې څوک د هغې ونې يوه خانگه پرې کوي نو د هغې ونې سوري ته نقصان رسي . او که د هغې ونې مونږ وچ شي نو ټولې خانگې يې وچې شي .

نور ورځې پېرنگيان لگيا دي دغه خانگې ورو ورو پرې کوي . تاسو وېښ شئ که دغه خانگې ختم شي نو ستاسو بچي به په نور پاتې شي او د سرسوري به يې ورک شي او که چېرې دغه مونږ وچ شو نو دغه ټولې خانگې به يې وچې شي ، يوه به هم پاتې نه شي .

زما ژوند / وجدو جهد ، ۴۵۵ مخ

يو قوم شئ

زه تاسو ته وایم چې د بنمن لگیا دی، تاسو ورکوي او په دې کوشش
کښې دی چې دا مونږ وچ شي. که تاسو نه دا مونږ وچ شو نو بیا به ورک
شئ.

پاشئ!

دا خپل کور جوړ کړئ. دا بېل بېلوالی پرېږدئ یو قوم شئ.
که یو قوم شوئ نو ستاسو دنیا به هم اباده شي او اخرت هم.

زما ژوند او جدو جهد، ۴۵۶ مخ

خدایي خدمت

موږ پښتانه خدایي کار او خدمت هغه کار او خدمت ته وایو
چې بې د کومې طمعې، غرض او اجرت نه د خدای د پاره کوو
او خدای خو خدمت ته ضرورت نه لري،
د خدای د مخلوق خدمت د خدای خدمت دی.

زما ژوند او جدو جهد، ۳۵۶ مخ

ښځې

بغير د ښځو نه يو قوم ترقي کولی نه شي.

ولې چې زمور د کور او بچو ټول پرورش د هغوی په لاس کېښي دی

او زمور د ګاډي چې کومې دوه پایې دي یو سپری او بله ښځه ده.

نو تاسو په خپله خیال وکړئ چې یوه پایه پنچروي

نو ګاډی به څنګه لاړ شي؟

زما ژوند/ وجدو جهد، ۴۵۷ مخ

خدايي خدمتگاري

خداى ته د خدمت ضرورت نشته، د خداى خدمت د هغه د مخلوق خدمت دى او د خداى مخلوق يوازى مسلمانان نه دي، ټول د هغه مخلوق دي. که هندو دى که سک دى که عيسايى دى زموږ فرض د دنيا نه ظلم ورک کول دي او مظلوم د ظالم نه خلاصول دي. موږ به د هغه قوم او حکومت مخالفت کوو چې څوک د خداى په مخلوق ظلم کوي، که ظالم زموږ ورور او مسلمان هم وي. بله دا چې زموږ خدمت به د خداى د پاره وي، د څه غرض د پاره به نه وي. موږ له چې څوک څومره تکليف راکوي، زور زياتى راباندې کوي، موږ به بدل نه اخلو، بلکه صبر به کوو او د هغه سړي، قوم يا حکومت د پوهولو کوشش به کوو.

زما ژوند او جدو جهد، ۴۵۷ مخ

د تحریک مقصد

دا تحریک زموږ د ورورولۍ او قامولۍ تحریک دی او موږ دا کوشش کوو چې د ټولو پښتنو یوه ورورولي او قامولي جوړه کړو او د دوی د زړونو نه بغض، کینه، تربگنۍ او دښمني لیرې کړو. چې اتفاق پکښې پیدا شي، محبت او همدردی پکښې پیدا شي او یو قوم شي.

زما ژوند/او جدو جهد، ۴۵۸ مخ

ستاسې ملک

ای وروڼو!

که یو قوم شوئ، نو تاسو له خدای داسې ملک درکړی دی
چې د دولتونو او نعمتونو نه ډک دی. خو ستاسو د بې اتفاقی په وجه
پرې نور خلک مزې کوي او که تاسو یو قوم شوئ نو ستاسو ملک بل
څوک خوړی نه شي.

ستاسو دنیا او اخرت به اباد شي او د داسې ملک چې دې کښې به یو
سړی غریب پاتې نه شي، ټول به ځانان شي.

زما ژوند / وجدو جهد، ۴۵۸ مخ

بد قسمته قوم

هغه قوم دنیا کښې دېر بد قسمته وی چې هغوی کښې داسې خلک پیدا
شي چې پخپله خود قوم او ملک د خدمت د پاره تیار نه وی
او چې څوک پکښې د خدمت د پاره پیدا شي نو هغوی خدمت ته نه
پربېږدي. زما ژوند / وجدو جهد، ۵۰۰ مخ

زموږ ملک

دا ملک خدای موږ له راکړی دی او دغه شان خدای هر یو قوم له یو ملک ورکړی دی.

د دې لپاره چې هغوی او دهغوی بچي پرې آباد شي. ملک خو زموږ دی خو اختیار یې د بل دی او دغه وجه ده چې زموږ بچي وږي تږي او بربنډ دي او مزې پرې نور خلک کوي.

غلامي د خدای لعنت دی او موږ له د دې لعنت نه ځان خلاصول په کار دي او دا به هله وشي چې موږ کې قام ولي، ورورولي، اتفاق او مینه محبت پیدا شي.

زه امید کوم چې تاسو به زما په دې خبرو غور او فکر وکړئ. که دې کښې یوازې زما فایده وي نو مه یی کوئ او که دې کښې ستاسو د دنیا او اخرت ګټه وي نو عمل پرې وکړئ چې تاسو آباد شئ او ستاسو بچي آباد شي.

زما ژوند او جدو جهد، ۵۰۶ مخ

اصلي مطلب

موږ هم يو قوم يو. موږ له هم د خپلې آبادۍ او ترقي د پاره څه جدو جهد
په كار دۍ او كه ټول عمر په نيستۍ او غلامۍ كېنې پراته يو،
نو ورك به شو.

زموږ اصلي مطلب قوم كېنې مينه، محبت، قامولي، ورورولي او اتفاق
دۍ.

زما ژوند/ وجدو جهد، ۵۱۰ مخ

صابران

خداى پاك وايي چې زما نه امداد په صبر او اتفاق سره غواړئ.
او خداى پاك ويلى چې څوك زما په لاره كېنې مړ شي نو هغه مړ نه دۍ
ژوندۍ دۍ، خو تاسو په دې باندۍ نه پوهېږئ.
او خداى پاك وايي چې زه د صابرانو ملگرۍ يم.

زما ژوند/ وجدو جهد، ۵۱۱ مخ

زمور ملا تر

مور د خدای د پاره د خدای د مخلوق خدمت ته ملا ترلې ده.
که تاسو هم د خدای د مخلوق خدمت کول غواړئ او خدای رضا کوئ،
نو مور سره په خدایي خدمتگاری کښی ملا وتړئ
چې دا دنیا مو هم جنت شي او اخرت کښې هم د جنت حقدار شو.
زما ژوند/و جدو جهد، ۱۱ مخ

د خپل ملک جامې او ژبه

د شپې د ټول کلی ښځې را جمع شوې. ما او حکیم صاحب ورته تقریرونه

وکړل چې

تر کومې پورې تاسو د قام د پاره ملا تړلې نه ده، قوم وچتېدی نه شي

او د خپل ملک د جامو اغوستو وعدې مې ترې واخستې

چې د خپل ملک جامې به اغوندي.

زما ژوند/ وجدو جهد، ۵۱۶ مخ

د هزارې پښتنو!

زما دا خبره یاده ولرئ چې د چا نه ژبه ورکه شوې ده، هغه ورک شوي دي

او چا ته چې خپله ژبه سپکه شوې ده هغه سپک شوي دي.

تاسو خپله ژبه هېره کړې ده او تشه ژبه درنه ورکه شوي نه ده

بلکه ورسره هغه پښتو درنه هم ورکه شوی ده.

زما ژوند/ وجدو جهد، ۵۱۴ مخ

زموږ مشر

دا تاسو چې زما د بادشاهۍ چغی وهی نو چې دا تحریک موږ شروع کړی دی دا خود باچایی د پاره نه دی چې زه دې بادشاه شم.

او که چېرې تاسو ما بادشاه کړئ نو اول خو په اسلام کښې باچایی نشته او بله دا چې ستاسو به خاورې په سر شي او زما به مزې وي.

نو تاسو پوه شئ چې نه ما او نه بل خپل باچا کړئ.

موږ باچایان جوړول نه غواړو، باچایانو ته مو ضرورت نشته.

زموږ به یو مشروي او د قوم په رایه او مرضا او مشوره به وي او هغه سړی به وي چې هغه ښک او ایماندار او د قوم او ملک خیرخواه وي.

تکلیفونه او قرباني او ډېر خدمت یی د قام او ملک کړی وي او چې د دې مشرۍ اهلیت او پوهه هم پکښې وي.

زما ژوند/ وجدو جهد، ۵۲۷ مخ

بادشاهي

زمور د حکومت به د جماعت تابع وي، جماعت به د حکومت تابع نه وي.

بادشاهي خراب شی دی او د قوم او ملک پکښې ډېر نقصان دی.

او که چیرې نن یو باچا هم ښه وي نو سبا به یې زوی باچا وي، نو څوک

ویلی شي چې گوندې هغه به هم ښه وي. او باچایان کله د قوم ترقي

غواړي؟ ولې چې هر وخت دا خیال کوي چې که دا خلک پوه شول نو ما

به لیرې کړي، نو هغه هر وخت د قوم د پوهې لاره کښې خنډان اچوي.

زما ژوند / وجدو جهد، ۵۲۸ مخ

زموږ حکومت

دا ملک زموږ د ټولو پښتنو دی نو موږ یو سړی نه خان کوو.
زموږ به کوشش دا وی چې ټول خانان کړو او داسې حکومت به جوړوو
چې هغه کښې مساوات وي او د ټولو خلکو په کښې یو شان خبر او فایده
وي. که پوره وي او که سپوره وي، په شریکه به وي. امن وي، انصاف
وي زموږ به د ټول قوم یوه جرگه وي او دهغې په خوښه به صدر وي.

زما ژوند/او جدو جهد، ۲۸ مخ

ښځو ته

دا ملک چې څنگه د سړو دی، داسې ستاسو هم دی
او دا ستاسو چې څنگه خیال دی چې سړي لوی دي او ښځه وړو کې ده، دا
په اسلام کښې نشته. لویی په عمل ده.
که ښځه با اخلاقه، ښکته او پاکه وي نو هغه لویه ده او که دغه شان یو
سړی وي نو هغه هم لوی دی. او که دغه شان یوه ښځه بد عمله، بد اخلاقه
وی نو هغه وړو کې ده او که یو سړی هم دغه شان وي نو هغه هم وړو کی
دی.

په دې ملک کښې ستاسو موږ سره یو شان حصه ده.
ښځه او سړی د گاډۍ دوه پایې دي. که یوه پنچر شي
نو گاډۍ مخکښې تلې نه شي.

زما ژوند / وجدو جهد، ۵۳۰ مخ

بدل

زمونډ د صبر جنگ دی. مونږ به د وهلو او ښکښلو بدل نه اخلو، مونږ به

صبر کوو او ځان به خدای ته سپارو.

مونږ خدایي خدمتگار یو، خدای به مونږ بدل اخلی.

د خپلو زړونو نه خود غرضي او نفاق لیرې کړئ، ځکه چې د دې د لاسه

برباد شوي یو. ځان کښې ښه اخلاق پیدا کړئ،

ولې چې د ښو اخلاقو نه بغیر څوک ترقي کولی نه شي.

زما ژوند/ وجدو جهد، ۵۳۶ مخ

وېره

زه په دې نه پوهېږم چې تاسو ولې د پيرنگيانو نه وېرېږئ. دوی خو ستاسو په شان بنياد دي، ستاسو په شان يو قوم دی. تاسو خو پرو جنبو او نفاق تباہ کړئ، وېره درکښې پيدا شوې ده. د چا په زړه کښې چې د خدای وېره وي نو د هغه په زړه کښې د بل چا وېره نه راځي او د چانه نه وېرېږي او د چا په زړه کښې چې د خدای وېره نه وي، هغه د هر چا نه وېرېږي. ای وروڼو تاسو په زړه کښې د خدای وېره پيدا کړئ.

زما ژوند / وجد و جهد، ۵۳۶ مخ

په نورو اعتراضونه

زموږ کار په چا اعتراضونه او نکته چيني نه ده
او دا زموږ کار نه دی چې په نورو جماعتونو او دهغوی په مشرانو نکته
چيني او اعتراض وکړو.
زموږ کار دا دی چې موږ خپل پروگرام خلکو ته پيش کړو چې موږ
ستاسو د پاره دا غواړو او دا کار يوازی نه کېږي.
دا به هله کېږي چې تاسو راسره ملگري شئ.
ملک هم ستاسې او زموږ شريک دی، قوم هم شريک دی
او کار هم شريک دی.

زما ژوند/ وجدو جهد، ۶۵۱ مخ

مذهبونو

د گاندي جي په زړه کښې د ټولو مذهبونو يو شان احترام و
او هغه به دا ټول مذهبونه حق گڼل او زما عقیده هم دغسې ده.
خدای په قران کښې وايي چې ما هر قوم ته د هغوی نه یو هادي لېږلی دی.
زما ژوند/او جدو جهد، ۶۸۶ مخ

زما مذهب

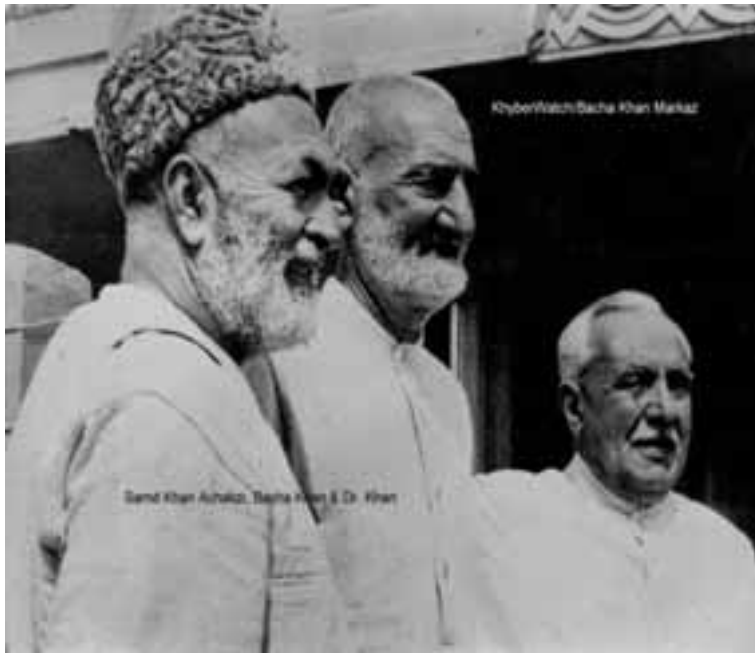
زما مذهب رښتیا، مینه، محبت او د خدای د مخلوق خدمت دی.
مذهب همپشه دنیا ته د اخوت او محبت پیغام راوړی دی.
د کومو خلکو په زړونو کښی چې د بنی نوع انسان د پاره رواداري، مینه
او محبت نه وي او د کوم سړي په زړه کښې چې نفرت، بغض، کینه وي
نو داسې سړی د مذهب نه ډېر لېږي وي.
زما ژوند/او جدو جهد، ۶۸۶ مخ

ليډران او قوم

د کوم قوم ليډران زېږوړوي، هغه قوم کښې زېږورتيا پيدا شي،
او چې د کوم قوم ليډران بزدل وي، هغه قوم کښې بزدلي پيدا شي.

زما ژوند/ وجدو جهد، ۷۲۸ مخ

د کلي تحریک

دا تحریک د خدای د مخلوق د خدمت او انسانیت تحریک ؤ.
دې تحریک په مسلمانانو، هندوانو، سکهانو کښې د مینې محبت او
خدمت جذبه پیدا کړې وه چې پخوا یې مثال نه ؤ.
دا تحریک کلیوال تحریک ؤ، مرکزي هم په کلي کښې ؤ. ځکه چې
اکثریت قوم په کلي کښې اوسي.
د دې تحریک فرق د نورو تحریکونو نه دا ؤ چې نور تحریکونه د ښارونو
نه شروع کېږي او په کلو کښې خورېږي.
مگر دا تحریک د کلو نه شروع شو او په ښارونو کښې خور شو.

زما ژوند/ وجدو جهد، ۱۲۹ مخ

په کابل کې د هند سفیر ته

افغانان، پښتانه به هېڅکله کمونیزم یا روسیه ونه مني. دوی به مړه کبږي. څوک چې کولای شي، وطن به پرېږدي. زه باید د برژنیف سره خبرې وکړم. زه به هغه ته ووايم «رحم وکړه». زه به ريگن ته هم ووايم «رحم وکړه». کمونستان نه یوازې خلک، بلکه ونې هم په افغانستان کې له منځه وړي. انقلاب په یو ظلم باندې اوښتی دی.

سفیره، تاسو ځوان یاستی، خو تاسو باید یوه غمیزه وپېژنئ، اوس په افغانستان کې داسې غمیزه روانه ده. مجاهدين د شپې وژنه کوي. روسي عسکر سهار وژنه کوي. نتیجه یې داده، چې پښتون مري.

۳۰ مخ *Dixit, An Afghan Diary: Zahir Shah to Taliban*

اندرا گاندي ته پيغام

ما تا ته په څرگنده توگه تشریح کړل، چې ټول افغانان د کمونستانو پر
ضد دي. ما تا ته هم ویلي دي، چې په افغانستان کې هېڅ وخت کمونیزم
حاکم کیدلای نه شي.
که جگړه دوام وکړي، د افغانستان خلک به له منځه ولاړ شي.
ته د نهرو لوریې او هم دې د گاندي جی او دهغود ملگرو سره ژوند کړی
دی، ته ماته هم د لور په شان یې.
په افغانستان کې ماشومان، ښځې او سړي مري.
ته په خپل زړه کې هېڅ رحم نه لرې؟

۹۳ مخ *Dixit, An Afghan Diary: Zahir Shah to Taliban*

۲۵۵ او *R. Gandhi: Ghaffar Khan: non-violent Badshah of the Pakhtuns.*

۲۵۶ پاڼه

د قام آبادي

کوم قام کښې چې د خدای د پاره د خدمت خلک پاته نه شي، نو هغه قام
په دنيا کښې چېرې ترقي کولی نه شي
او چې په کوم قام کښې د خدمت قدر نه وي هغه ملک چېرې آبادېدلی نه
شي.

د باچا خان ليکونه، دوهمه برخه، ۴۷ مخ

دين او زړه

زموږ ملک ته اسلام د اسلام په لاره رانه غی، د سیاست په لاره راغی،
د ملک گیرۍ په لاره راغی، د زور او تشدد په لاره راغی.
او په دين کښې زور نشته. بلکه هغه د زور مخالف دی.
لاکړه فی الدين. ولې چې د دين تعلق زړه سره دی او زړه په زور یو شی نه
قبلوي، بلکه په پوهه یې قبلوي،
نو د دين لار زور نه دی، تبليغ دی.
د باچا خان ليکونه، دوهمه برخه، ۷۲ مخ

تشدد

د تشدد وسله ټوپک دی.

عدم تشدد محبت دی. په خلقو کښې محبت پیدا کوي. صبر او همت

پیدا کوي، جرت پیدا کوي،

تشدد په خلقو کښې نفرت پیدا کوي، ویره او قهر پیدا کوي او تاسې د

اسلام ابتدایي او د مکې زندگي وگورئ چې هغه خود تشدد زندگي وه.

او دا خومره لوی صحابه چې په اسلام کښې وو او دا لوی لوی کارونه یې

کړي دي، هغه ټول مکي وو او عدم تشدد پیدا کړی دي.

د باچا خان لیکونه، دوهمه برخه، ۷۲ مخ

د جنیکو تعلیم او تربیت

زما خیال ورځ په ورځ د جنیکو تعلیم او تربیت طرف ته زیاتېږي. ولې چې زه دا خبره د قوم د پاره خطرناکه گڼم، چې هلکانو له خو دې تعلیم ورکړی شي او جنیکۍ دې د علم نه محروم پاته شي. چې د دې نتیجه به دا وي چې زموږ هلکان خو به اول جاهلانو ښځو سره ودونه نه کوي او که چېرې و هم کړي، نو اکثر به یې کور سمون نه خوري او همېشه به پکښې کش مکش وي. چې د دې نه زموږ ملک او قوم ته د یو لوی نقصان د رسېدو اندیشه ده. باچا خان لیکونه، لومړۍ برخه، ۱۵ مخ

د جينكو وركول

زموږ په قوم كښې دا يوه ډېره د نقص خبره ده چې هغوی جينكۍ په وړو كوالي وركوي او جينكو له دا موقع نه وركوي چې هغوی په خپله خوښه واده وكړي او يا كه نه غواړي نو نه دې كوي. د دې متعلق زما دا رايه ده چې دا رسم هم پرېښودل په كار دي. او هغو له پكار دي چې د ټولو نه اول خپلو بچو له تعليم وركړي او د هغوی د اخلاقي تعليم او تربيت خاص خيال وساتي او څه وخت چې هغوی د سبق نه فارغه شي، نو د هغوی د مرضا مطابق د هغوی په معاملاتو كښې هغوی سره د هر قسم امداد وكړي.

باچا خان ليكونه، لومړۍ برخه، ۱۶ مخ

د ځان خاورې کول

کومه دانه چې په پټي کښې ځان خاورې نه کړي، هغه هم چېرې زرغونه شوې ده؟ هغې نه هم چېرې بوټی شوی دی؟ او دهغې نه هم چېرې دانه پيدا شوې ده؟

داني هميشه دهغې داني نه پيدا کېږي، چې ځان خاورې کړي.

باچا خان ليکونه، لومړۍ برخه، ۴۶ مخ

اختلاف رای

اختلاف رای هميشه په خلقو کښې وي. اختلاف رای څه بد چيز نه دی.

رسول اکرم ص خود امت اختلاف رای ته رحمت ویلی دی. لیکن په

موجوده وخت کښې زموږ د مسلمانانو او بیا خاص زموږ د پښتنو

اختلاف رای زحمت دی.

زموږ اختلاف رای نه همېشه ذاتیات جوړېږي او د دې ذاتیاتو په وجه که

چېرې د پښتنو تاریخ وگورئ، نو همېشه تباہ شوي او برباد شوي دي.

باچا خان ليکونه، لومړۍ برخه، ۵۶ مخ

د اوسنۍ نړۍ ساتل

اوسنۍ نړۍ په يوازني صورت تنها و تنها کولی شي چې د اتومي اسلحو
د شر څخه د عدم تشدد په پيروي ځان وساتي.
نړۍ د گاندي جی غوندې کسانو ته ضرورت لري چې د دوستۍ، محبت
او سولې پيغام د پخوا څخه لاسيات خلکو (نړيوالو) ته ورسوي .
په دې شرط سره که واقعا هغوی نه غواړي چې مدنيت او بشريت د هغې
د مخ څخه ومينځل شي .

Ekhnath Easwaren. Nonviolent soldier of Islam, اووم منځ،

د خدایي خدمتګارۍ قسم

- ◀ زه خدایي خدمتګار یم او څنگه چې الله تعالی خدمت ته ضرورت نه لري، خو د ده مخلوق ته خدمت، ده ته خدمت دی. زه تعهد کوم چې بشریت ته د الله تعالی په نامه سره خدمت وکړم.
- ◀ زه ژمنه کوم چې د تشدد او همدارنګه د بدل اخیستلو څخه ځان وساتم.
- ◀ زه تعهد کوم چې هغه څوک چې پر ما تېری او ظلم کوي عفوہ کړم.
- ◀ زه ژمنه کوم چې خپل ځان د تربګنۍ، جدل او شخړې څخه وساتم او په دښمنیو کې ورګډ نه شم.
- ◀ زه وعده کوم چې د هر پښتون سره لکه وروړ او ملګری چلند ولرم.
- ◀ زه وعده کوم چې پر ضد د ټولنیز رسم او رواجونو، دود او دستور ونه اوسم.
- ◀ زه وعده کوم چې ساده ژوند ولرم، بښګڼې عملي، د شیطانت او بدو اعمالو څخه ځان وساتم.
- ◀ زه ژمنه کوم چې ښه سلوک، خوی او خاصیت ولرم. د ټنبلۍ څخه ځان وساتم او وعده کوم چې د ورځې کم له کمه دوه ساعته اجتماعي (ټولنیز) کار ته وقف کړم.

۹۷ مخ، My Life and Struggle, Autobiography of Badshah Khan as narrated to K.B. Narang.

خبرې او عمل

دا خبره زما ياده ولرئ

چې په دنيا کښې کوم قومونه چې خبرې لږې کوي او عمل ډېر،
نوهغه قامونه همېشه خپل منزل ته رسيدلي دي.

زه تقرير نه کوم زما په تجويد غور وکړئ.

زما ژوند / وجد و جهد، ۳۶۷ مخ

ځان وپېژنئ!

خپل ځان وپېژنئ!

خپل خدای وپېژنئ!

او خپل دوست او دښمن وپېژنئ!

بس نور څه ولیکم؟

الله تعالی دې موږ ټولو له صبر او استقلال راکړي

او دخپل مخلوق د خدمت توفیق او طاقت دې راته عطا کړي.

باچا خان لیکونه، لومړۍ برخه، ۱۲۵ مخ

ماخذ:

۱. عبدالغفار، زما ژوند او جدو جهد. ۱۳۶ هجري شمسی، کابل-دولتي مطبعه
۲. پښتون مجله، اتمه گڼه، ۱۹۹۲ م، پېښور
۳. ايکناټ سوارن، حضرت باچا خان-ژوند او فلسفه، ترجمه غني خټک، ۱۹۹۳ م
اسلام آباد
۴. عبدالله بختاني خدمتگار، د باچا خان ليکونه، دوهمه برخه، دانش خپرندويه ټولنه،
پېښور، ۱۳۸۴ کال
۵. عبدالله بختاني خدمتگار، د باچا خان ليکونه، لومړۍ برخه، کابل، دولتي مطبعه،
۱۳۶۳ کال
۶. ارشادات و مکتوبات باچي خان، سيد جاوید علی شاه آف نریشک، کلاسیک
پبلشرز نوښار

1. Abdul Ghaffar Khan; faith is a battle
Dinanath Gopal Tendulkar, Published for Gandhi Peace Foundation
by Popular Prakashan, Bombay, 1967
2. Eknath Easwaren. Nonviolent soldier of Islam, Nilgiri press, USA
1999
3. Rajmohan Gandhi. Ghaffar Khan: non-violent Badshah of the
Pakhtuns. Viking, New Delhi, 2004
4. J.N. Dixit, An Afghan Diary: Zahir Shah to Taliban, New Delhi:
Konark Publishers, 2000
5. My Life and Struggle, Autobiography of Badshah Khan as narrated
to K.B. Narang, Orient Paperback, Delhi, 1969

د افغانستان معلوماتي مرکز (افغانیک)

افغانیک د هېوادوالو، ټولنو او بهرنیو خلکو لپاره د افغانانو او افغانستان په هکله معلومات وړاندې کوي.

آرشیف:

د افغانستان معلوماتي مرکز د ټولو مهمو ټولنیزو، تاریخي، سیاسي، اقتصادي، ادبي او روغتیايي ساحو او پوښتنو په هکله په خپل آرشیف کې معلوماتي مواد (کتابونه، مجلې، اخبار، کسټونه) راغونډ کړي دي. دغه مواد په دوو لږېو کې راوستل شوي دي: ۱- څوک څوک دی؟ ۲- څه څه دي؟ د موادو لست په انټرنیټ پاڼه (www.afghanic.org) کې کتلاى شى.

خپرونې:

- ۱ - د بشرد حقوقو عمومي اعلامیه
 - ۲ - د افغانستان اساسي قانون ۱۳۴۳ کال
 - ۳ - د افغانستان اساسي قانون ۱۳۴۳ کال په الماني ژبه
 - ۴ - د افغانستان اساسي قانون ۱۳۸۲
 - ۵ - د افغانستان اساسي قانون ۲۰۰۴ په انگلیسي ژبه
 - ۶ - زموږ د باچا خبرې
- سربرېره پر دې افغانیک اوس پر دې باندې کار کوي چې د افغاني ټولنې د بنسټیزو پوښتنو په هکله مستند او علمي معلومات راغونډ او بیا یې د نورو خبرتیا او د گټو اخیستلو د پاره خپاره کړي.

اړیکې او معلومات:

AFGHANIC

Visitor's address:

Justus-von-Liebig-Str 24
53121 Bonn, Germany
Tel +49 228-409 76 30
Fax +49 228-409 7639

Post address:

Post Box 1327
53003 Bonn, Germany
info@afghanic.org
www.afghanic.org

Quotations of Badshah Khan

Badshah Khans Zitate

Collected by / Gesammelt von
Yahya Wardak

يادونه

موږ په دغه لاندې کتابونو هم کار کوو:

۱. زموږ د باچا خبرې، دوهمه برخه

۲. د باچا خان په هکله د نورو خبرې

۳. باچا خان، عدم تشدد او په افغانستان کې د سولې لارې (د مقالو ټولگه)

۴. د باچا خان کتابښود

هيله من يو، چې د دغو خپرونو په ليکلو او چاپولو کښې زموږ سره خپلې مرستې ونسپموي.

د افغانستان معلوماتي مرکز (افغانیک) آرشیف کې د باچا خان برخه جوړه او دلته معلوماتي مواد (کتابونه، لیکنې، د مجلو او اخبارونو کتنګ، عکسونه او فلمونه) راغونډ او د خپرونو او خپرولو لپاره علاقمندانو ته وړاندې کېږي. د هېواد والو څخه هيله کېږي، چې په دې کار کې له موږ سره شریک شي.

يحيی وردک , wardak@afghanic.org

د بن ښار ۲۰۰۸، نومبر

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library